

Per Westerberg: Upprättelsetalet

Talare

Per Westerberg
Politiker, f.d. talman

Datum

21 november 2011

Plats

Blå hallen, Stockholms stadshus

Omständigheter

Talman Per Westerberg höll det officiella upprättelsetalet när regeringen måndagen den 21 november anordnade en särskild upprättelseceremoni för personer som under sin barndom utsatts för övergrepp eller försummelse i social dygnsvård.

Ceremonin ägde rum i Stockholms stadshus. Hennes Majestät Drottningen, företrädare för regeringen och riksdagens partier närvarade vid ceremonin.

Ers Majestät, ärade gäster, mina damer och herrar

Som talman för Sveriges riksdag är det min uppgift att framföra det svenska samhällets samlade ursäkt till dem som under sin barndom utsatts för vanvård och försummelser när de varit omhändertagna av samhället.

Sveriges grundlag slår fast att den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet. Detta är också något som har verklig betydelse i våra dagliga liv. Sverige har under århundraden formats till ett tryggt och säkert samhälle där vi tar hand om varandra. För oss svenskar är solidaritet med medmänniskor självklart och viktigt.

Alla barn i Sverige har rätt till en kärleksfull och trygg uppväxt, och alla föräldrar har skyldighet att ge barnet den omsorg, kärlek och fostran det behöver. Barnet får aldrig drabbas när föräldrarna inte har möjlighet att leva upp till sitt föräldraansvar. När föräldraansvaret allvarligt sviktar är det samhällets ansvar att värna och garantera barnet en god och trygg uppväxt.

Samhällets yttersta ansvar för det ensamma barnet är oinskränkt. Barn som omhändertagits och placerats hos fosterföräldrar eller på en institution står under samhällets beskydd. Under åren har många barn och unga genom samhällets insatser fått den omsorg och kärlek de behöver och har rätt till. Men inte alla.

Utredningen om vanvård i den sociala barnvården har intervjuat 866 personer som vuxit upp på barnhem eller hos fosterföräldrar. Intervjuerna har avslöjat övergrepp och försummelser mot barn i en omfattning som förfärat oss alla. Kvinnor och män har berättat om en barndom präglad av kränkningar, hot och övergrepp.

Den svenska staten talar i dag för hela det svenska samhället: politiska beslutsfattare, tjänstemän, statliga myndigheter, landsting och kommuner. Vi riktar i dag ett stort tack till alla er kvinnor och män som kanske för första gången under hela ert liv haft mod att berätta. Det är berättelser som är smärtsamma, men som varit outhärliga för att blottlägga ett mörkt kapitel i Sveriges historia.

Vi är djupt tacksamma gentemot er som berättat, vi tänker på er som bär ären i tystnad inom er, och vi hedrar minnet av dem som drabbats men som inte finns kvar i livet. Det svenska samhället ber i dag er kvinnor och män som drabbats om ursäkt. Det är en ursäkt utan förbehåll eller förmildranden. Den vanvård ni utsatts för är en skam för Sverige. Den moraliska skulden för vanvården bärs av hela det svenska samhället. Ni stod som barn under samhällets beskydd, men ni övergavs.

Vi ber i dag om förlåtelse för samhällets svek. Ni placerades hos fosterföräldrar eller på ett barnhem. Ni skulle ges värme och trygghet; ni skulle ges en skyddad uppväxt. Men drömmen dog när de sociala myndigheterna placerat er. Ni möttes istället av kyla och likgiltighet. Ni utsattes för våld och övergrepp, ni ignorerades och nekades tillräckligt med mat och kläder. Vi ber i dag om förlåtelse. Samhället hade ansvar för att säkerställa att ni gavs en god uppväxt. Men det var ingen ansvarig som besökte er, ingen som såg er, ingen som frågade er vad ni kände. Ni övergavs.

Det svenska samhället vill ge er upprättelse, och dagens ceremoni utgör en viktig del av upprättelseprocessen. I dag erkänner det svenska samhället offentligt sitt misslyckande. Ceremonin genomförs för att ge upprättelse till er som drabbats.

Upprättelseceremonin är även en påminnelse och uppmaning till oss alla i dag om att göra allt för att skydda det ensamma barnet. I dag vill vi alla med gemensam röst ropa: Aldrig mer!

Ingen kan garantera att övergrepp inte sker mot barn som i dag står under samhällets beskydd, men vi kan alla lova att göra vårt yttersta för att värna barnen för att det inte ska få hända igen.

Taggar

2010-tal, 2011, Man, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/per-westerberg-upprattelsealet>